

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОРЕКЦІЙНА ПСИХОПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	01 освіта/педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Освітня програма	Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини.
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньої програми «Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини».

Розробники: Гаяш О.В., к.пед.н., доцент кафедри фізичної реабілітації

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *фізичної реабілітації*

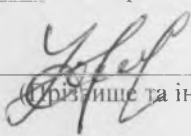
протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Філак Я.Ф. ЯФ

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 9 від «28» серпня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії _____

(Прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 10	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 300	2-й	2-й
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,4	3-й, 4-й	4-й
	Лекції:	
	44	18
	Практичні (семінарські):	
	60	8
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: комбінована	Самостійна робота:	
	196	274

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 104/196, для заочної форми навчання – 26/274.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань **01 освіта/педагогіка** спеціальності **016 Спеціальна освіта**.

«Корекційна психопедагогіка» – це навчальна дисципліна, яка належить до циклу професійно-наукових дисциплін і є важливою у професійній підготовці фахівців зі спеціальної освіти. Проходження курсу «Корекційна психопедагогіка» передбачається навчальним планом для студентів на 2-му курсі денної і 2-му курсі заочної форм навчання для бакалаврів загальним обсягом 300 годин (10 кредитів ECTS).

Курс «Корекційна психопедагогіка» становить науково-теоретичну базу у формуванні майбутніх педагогів дошкільних, шкільних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та реабілітаційних центрів. Він повинен забезпечити необхідний якісний рівень професійної підготовки корекційного педагога, який може у відповідності з актуальними завданнями корекційної психопедагогічної науки та практики творчо і продуктивно розв'язувати комплексні корекційно-розвиткові та педагогічно-виховні проблеми спеціального навчання, особистісного становлення і соціалізації осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

Метою викладання навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка» є формування теоретичної та практичної основи фахової підготовки майбутніх корекційних педагогів, здатних творчо вирішувати завдання навчання, виховання та корекції психофізичного розвитку учнів з порушеннями розумового розвитку з метою їх інтеграції в сучасну систему соціальних стосунків.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Корекційна психопедагогіка» є:

- висвітлення науково-теоретичних основ побудови процесу навчання, виховання та корекції психофізичного розвитку учнів з порушеннями розумового розвитку у закладах спеціальної та інклюзивної освіти України;
- формування у студентів навичок та вмінь творчо застосовувати професійні знання на практиці;
- організація самостійної роботи студентів щодо закріплення та розширення наукових знань з дисципліни за підручниками навчальними і методичними посібниками, періодичними виданнями з фаху, іншими літературними джерелами;
- формування навичок спостереження та аналізу педагогічних явищ;
- стимулювання до цілеспрямованого вивчення студентами практичного досвіду роботи спеціальних закладів;
- створення основи для професійної науково-дослідної роботи;
- розвиток професійно-спрямованих мотивів оволодіння майбутньою фаховою діяльністю;
- розвиток особистісних фахових інтересів, бажання постійного професійного вдосконалення.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній навчально-виховній, навчально-реабілітаційній), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність вчитися і оволодівати: сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з особливими освітніми потребами; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо.

ЗК-2. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу.

ЗК-4. Здатність до виконання власних професійно-функціональних обов'язків; здатність виявляти чесність, порядність, принциповість, толерантність під час освітньої та професійної діяльності; повагу і підтримку різноманіття учнів як ресурсу освіти.

ЗК-5. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, етичних та етикетних правил; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя-дефектолога) у власній повсякденній і професійній діяльності.

ЗК-6. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, їхніми батьками; володіння

алгоритмами конструктивного вирішення корекційно-педагогічних і навчально-реабілітаційних ситуацій і конфліктів. Здатність працювати в мультидисциплінарній команді відповідально та автономно, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності.

ЗК-8. Здатність відповідати за результати своєї професійної діяльності.

ЗК-9. Здатність до адаптації в корекційно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають корекційне навчання, розвиток і виховання та навчальну реабілітацію дітей дошкільного, шкільного віку і підлітків, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з інтелектуальними, мовленнєвими або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві.

ФК-3. Здатність до застосування психолого-педагогічних, корекційно-методичних та фахових знань щодо навчання дітей з психофізичними порушеннями; вміння відбирати і систематизувати корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей тих, хто навчається; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби корекційного навчання і виховання, реабілітації; здатність визначати мету та завдання на кожному етапі корекційно-виховної роботи; визначати лінії співпраці з сім'єю.

ФК-4. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; налагодження продуктивної професійно-корекційної та навчально-реабілітаційної взаємодії, суб'єкт-суб'єктної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування.

ФК-5. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності з урахуванням індивідуальних і вікових особливостей особи; вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у дошкільних навчальних закладах та загальноосвітніх навчальних закладах із спеціальним та інклюзивним навчанням; прогнозувати результати корекційного і навчально-виховного процесу як окремого учня, так і класу (групи).

ФК-6. Здатність до застосування професійних медико-біологічних знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту корекційно-розвивального, навчально-реабілітаційного процесу відповідної освітньої галузі. Здатність визначати структуру порушення; потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку цих категорій дітей.

ФК-7. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-навчальні технології у роботі з дітьми та підлітками з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні; доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

ФК-8. Здатність оцінити сильні та слабкі сторони розвитку дитини з порушеннями інтелекту, мовлення, комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, потенційні можливості розвитку різних сторін особистості дітей з такими порушеннями.

ФК-9. Здатність виконувати корекційну навчально-виховну роботу з профілактики, подолання інтелектуальних, мовленнєвих порушень, затримки психічного розвитку, розладів спектру аутизму, комплексних порушень психофізичного розвитку, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві у навчально-виховному, реабілітаційному процесі незалежно від типу закладу і форми організації навчально-виховної діяльності.

ФК-10. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного, соціального, емоційного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції на основі цінування їх різноманітності.

ФК-12. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з інтелектуальними, мовленнєвими або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні; розуміння цінності спільної роботи з батьками і сім'ями як важливого ресурсу для навчання учнів з порушеннями розвитку.

ФК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

ФК-14. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального навчального середовища; сприяти створенню навчальних закладів як навчальних спільнот, які поважають, заохочують та відзначають досягнення всіх вихованців.

ФК-15. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

ФК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1.4 Педагогіка з історією педагогіки
- ОК 1.6 Анатомія, фізіологія, патологія дітей з основами валеології
- ОК 1.7 Основи генетики
- ОК 1.9 Психологія
- ОК 2.1 Вступ до спеціальності
- ОК 2.2 Психопатологія
- ОК 2.4 Клініка інтелектуальних порушень

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини», вивчення навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіє знаннями в галузі спеціальної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.	ПРН-1
Володіє знаннями етіології виникнення порушень психічного та/або фізичного розвитку; знаннями онтогенезу/дизонтогенезу розвитку (пізнавального, психічного, мовленнєвого); знаннями структури порушень, здійснення компенсаторних механізмів; знаннями класифікацій порушень психофізичного розвитку.	ПРН-2
Володіє знаннями про сучасні методики і освітні технології забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями учнями з інтелектуальними, мовленнєвими порушеннями.	ПРН-3
Знає методи психолого-педагогічного вивчення та корекції порушень пізнавальної діяльності. Здатний організовувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку.	ПРН-5
Володіє теорією і методикою корекційно-розвивальної (виховної, навчальної) роботи з дітьми з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями різного віку (дошкільного, шкільного). Розуміє принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	ПРН-8
Володіє методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями інтелекту, мовлення, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.	ПРН-9
Володіє знаннями про особливості розвитку дітей з легкими, помірними та тяжкими інтелектуальними порушеннями, порушеннями мовлення, розладами спектру аутизму та комплексними порушеннями, організації корекційно-педагогічної роботи, спрямованої на їх соціалізацію.	ПРН-10
Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних закладів та закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням.	ПРН-12
Здатний приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.	ПРН-13
Здатний здійснювати спостереження за дітьми з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, планувати та проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.	ПРН-14
Здатний здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів з інтелектуальними порушеннями, підготовки їх до свідомого	ПРН-15

вибору життєвого шляху.	
Здатний організувати колектив дітей з інтелектуальними порушеннями. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі на основі цінування різноманітності.	ПРН-16
Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в ролі вихователя спеціального класу/групи, асистента вчителя/вихователя інклюзивного класу/групи.	ПРН-17
Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.	ПРН-18
Здатний співпрацювати з батьками дітей з особливими освітніми потребами, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями).	ПРН-20
Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.	ПРН-21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Корекційна психопедагогіка»:

Очікувані результати навчання з дисципліни «Корекційна психопедагогіка»	Шифр ПРН
Володіє знаннями про загальні основи дисципліни, зокрема: уявлення про корекційну психопедагогіку (олігофренопедагогіку) як науку; диференційовану систему закладів для дітей з порушеннями розумового розвитку в Україні; про корекційну роботу як специфіку професійної діяльності корекційного педагога; стан сучасної соціальної та психолого-педагогічної допомоги розумово відсталим дітям на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури привирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.	ПРН-1
Володіє знаннями етіології виникнення порушень інтелектуального розвитку; знаннями онтогенезу/дизонтогенезу розвитку (пізнавального, психічного, мовленнєвого) дітей з ПІ; знаннями структури порушень при РВ, здійснення компенсаторних механізмів; знаннями класифікацій РВ.	ПРН-2
Володіє знаннями про - теоретичні основи навчання дітей з порушеннями розумового розвитку, зокрема: сутність і зміст процесу навчання у спеціальній школі для дітей з вадами інтелекту; принципи, методи і форми організації навчання учнів з порушеннями розумового розвитку; специфіку перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок учнів з порушеннями розумового розвитку, організацію з ними домашньої навчальної роботи; - теоретичні основи виховання учнів, зокрема: зміст, принципи, форми і методи виховання учнів з порушеннями розумового розвитку; співпраця спеціальної школи з сім'ями школярів.	ПРН-3
Знає методи психолого-педагогічного вивчення та корекції порушень пізнавальної діяльності при ПІ. Здатний організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку з метою обґрунтованого індивідуального підходу до них.	ПРН-5
Володіє теорією і методикою корекційно-розвивальної (виховної, навчальної) роботи з дітьми з інтелектуальними порушеннями різного віку (дошкільного, шкільного). Розуміє принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів (спеціальних школах, НРЦ, спеціальних та інклюзивних класах). Вміє застосовувати на практиці теорію навчання та виховання учнів з порушеннями розумового розвитку.	ПРН-8
Володіє методиками сприяння соціальній адаптації осіб з порушеннями інтелекту, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності. Вміє реалізовувати громадянське, моральне, правове, трудове, естетичне, фізичне, екологічне виховання з	ПРН-9

метою повної соціальної і трудової діяльності у відповідності з їх особистісними якостями;	
Володіє знаннями про особливості розвитку дітей з легкими, помірними та тяжкими інтелектуальними порушеннями, порушеннями мовлення, розладами спектру аутизму та комплексними порушеннями, організації корекційно-педагогічної роботи, спрямованої на їх соціалізацію.	ПРН-10
Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних закладів та закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням.	ПРН-12
Здатний приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.	ПРН-13
Здатний здійснювати спостереження за дітьми з інтелектуальними та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні, планувати та проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу; здійснювати специфічний та індивідуальний підхід до розумово відсталих дітей на основі знань структури дефекту, соціальних умов виховання, соматичного стану, здібностей, мотиваційної, афективної, сенсорної, когнітивної сфер розвитку їхньої особистості.	ПРН-14
Здатний здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів з інтелектуальними порушеннями, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.	ПРН-15
Здатний організовувати колектив дітей з інтелектуальними порушеннями; керувати формуванням колективу учнів. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі на основі цінування різноманітності.	ПРН-16
Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в ролі вихователя спеціального класу/групи, асистента вчителя/вихователя інклюзивного класу/групи. Вміє застосовувати всі методи навчання у відповідності із зоною найближчого розвитку дітей; поєднувати методи навчання на уроці з урахуванням працездатності учнів; вчити встановлювати причинно-наслідкові зв'язки і відношення між предметами і явищами навколишньої дійсності; формулювати питання, що вимагають застосування засвоєних раніше знань, порівняння, самостійних висновки; активізують пізнавальну діяльність.	ПРН-17
Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів. Володіє навичками спілкування з учнями.	ПРН-18
Здатний співпрацювати з батьками дітей з порушеннями інтелекту, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями), надавати їм інформаційну, консультативну та методичну допомогу відповідно до особливостей розвитку дітей, умов їх виховання та оптимістичного прогнозування результатів корекційного впливу.	ПРН-20
Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.	ПРН-21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів проходження практики
Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів є:

- екзамен;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань;
- бесіда;
- дискусія.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступи на семінарських заняттях (обговорення теоретичних питань), співбесіда, тести, розроблення презентацій, виконання практичних завдань, підготовка доповідей.

Поточна модульна рейтингова оцінка складається з балів, які студент отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння цього модуля (участь у семінарських, практичних заняттях тощо), а також участь в олімпіадах з дисципліни, студентських конференціях за тематикою дисципліни тощо.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота та тестування. **Контрольна модульна рейтингова оцінка** складається з балів за результатами виконання модульної контрольної роботи з цього модуля.

Підсумкова модульна рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) як сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок.

Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) на основі підсумкових модульних рейтингових оцінок, отриманих за засвоєння кожного з модулів. Рейтингові оцінки яких додаються, а також вираховується середнє значення.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Екзаменаційна рейтингова оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок (за кожний семестр) у балах з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Максимальна підсумкова кількість балів із дисципліни, яку студент може отримати за семестр (максимальна підсумкова семестрова рейтингова оцінка), дорівнює 100.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					МКР	Сума
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5		
10б.	10б.	10б.	10б.	10б.	50б.	100б.

T1.1, T1.2 ... – теми; МКР – модульна контрольна робота

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							МКР	Сума
T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	T2.6	T2.7		
7б.	8б.	10б.	10б.	10б.	7б.	8б.	40б.	100б.

T2.1, T2.2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота									МКР	Сума
T3.1	T3.2	T3.3	T3.4	T3.5	T3.6	T3.7	T3.8	T3.9		
8б.	7б.	5б.	5б.	5б.	5б.	5б.	7б.	8б.	45б.	100б.

T3.1, T3.2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 4)

Поточнооцінюваннята самостійна робота							МКР	Сума
			T4.1	T4.2	T4.3	T4.4		
			15б.	10б.	15б.	10б.	50б.	100б.

T4.1, T4.2 ... – теми

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення відповіді:

1 бал – отримують здобувачі, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми;

0,5 бала отримують здобувачі, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.

За наявності у здобувача сертифікату он-лайн платформ EDERA. URL : <https://www.ed-era.com/>, Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/> тощо, тематика якого співпадає з однією із тем дисципліни, згідно до «Схеми нарахування балів», йому буде зарахована відповідна кількість балів. Здобувач звільняється від виконання практичних робіт за цією темою або цим модулем.

У разі відсутності здобувача на практичному занятті, йому необхідно у двотижневий термін відпрацювати практичне заняття або у письмово у Classroom здати практичну роботу, яку буде оцінено згідно «Схеми нарахування балів».

Критерії оцінювання тестування

Тестування за допомогою закритих питань: тест містить 4 питання. Оцінка правильної відповіді на кожен з них 1 бал, оцінка неправильної відповіді - 0 балів. Кожне питання має кілька передбачуваних відповідей, одна з яких правильна.

Оцінка за допомогою тесту з відкритими питаннями або завданнями (Казусами). Якщо оцінка проводиться одним завданням (максимум 2 бали), критерієм оцінки будуть:

1,5-2,0 балів. Відповідь повна, термінологія збережена, студент володіє основною і додатковою літературою, помилок немає. Казус бездоганно вирішене, міркування на високому рівні.

1,0-1,5 балів. Відповідь повна, хоча коротка, термінологічно правильна, немає істотних недоліків. Студент добре володіє програмовим матеріалом; володіє основною літературою, судження правильні.

0,5-1 балів Відповідь неповна. Термінологія визначена з помилками. Студент володіє програмовим матеріалом, але є недоліки. Судження фрагментарні. 0,1-0,5 балів. Відповідь з помилками и не використана спеціальна термінологія. Відповідь по суті є невірною. Передано лише окремі фрагменти відповідного матеріалу питання.

0 балів. Відповідь не відповідає питанням або зовсім не дана.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів:

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при змістовому модульному контролі. Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 20 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Самостійна робота «**Анотації**», «**Конспект**» – письмовий текст, що передає зміст основного джерела інформації систематизовано, коротко, логічно, зв'язно. В «Анотації», «Конспект» може бути включено план, виписки і джерела, тези.

4 бали – анотації/конспект відповідає плану, відображені основні положення, надані висновки, викладення ясне та лаконічне.

3 бали – анотації/конспект частково відповідає плану, має не більше 2 зауважень, відображені основні положення, але не надані висновки, викладення має не більше 2 зауважень.

2 бали – анотації/конспект частково відповідає плану, має 3 та більше зауважень, основні положення відображені частково, висновки надані частково, викладення має не більше 3 зауважень.

1 бал – анотації/конспект не відповідає плану, основні положення не відображені, висновки не надані, викладення має 4 та більше зауважень.

Анотація: рекомендації для складання.

Анотація- коротка характеристика наукової статті з точки зору її призначення, змісту, виду, форми та інших особливостей.

Анотація виконує наступні функції:

- дає можливість встановити основний зміст наукової статті, визначити її актуальність і вирішити, чи слід посилатися на повний текст статті;
- використовується в інформаційних, у тому числі автоматизованих системах для пошуку інформації.

Анотація повина включати характеристику основної теми, проблеми наукової статті, мету роботи і її результати. В анотації вказують, що нового несе в собі дана стаття у порівнянні з іншими, схожими за тематикою.

Рекомендований середній об'єм анотації 500 печатних знаків.

Фрази, рекомендовані для написання анотації до наукової статті:

- В даній статті розглядається проблема...
- Обґрунтовується ідея про те, що...
- Прослідковується...
- В статті піднімається тема...
- Дається порівняння...
- Стаття присвячена комплексному дослідженню...
- Метою статті є аналіз вивчення...
- Стаття присвячена феномену...
- Стаття розкриває проблеми...
- Особливу увагу було приділено...
- У статті проаналізовано...
- Автор робить висновок, що...
- Автор зосереджується на...
- Виділяються і описуються характерні риси...
- У статті роз'яснені особливості...

- На основі вивчення... встановлено...
- На основі аналізу ... встановлено, що...
- Стаття присвячена актуальній на сьогоднішній день проблемі...
- Данна проблема мало вивчена і вимагає подальших досліджень.
- Автором запропоновані...
- Робота має міждисциплінарний характер, написана на стику...
- Основним змістом дослідження є аналіз...
- У статті йдеться про ...
- Стаття присвячена детальному аналізу...
- Велика увага приділяється ...
- У висновку розкривається...
- Стаття розкриває зміст поняття...
- Узагальнюється практичний досвід...
- У статті досліджуються характерні риси...
- У статті розглядаються ключові етапи...
- У статті розкриваються процеси...
- Стаття підсумовує деякі висновки з дослідження ...
- Автор дає загальну характеристику...
- Обґрунтовується думка про те, що...
- У статті проаналізовані концепції...
- Стаття містить аналіз поглядів дослідників...
- Дискусійним продовжується залишатися питання про...
- У статті викладено погляди на...
- У статті проаналізовано наукові дослідження...

«Мультимедійна презентація» – представлення змісту навчального предмета, навчальної задачі з використанням мультимедійних технологій.

4 бали – тема розкрита, матеріал повністю відповідає вказаним параметрам, презентація оформлена без зауважень.

3 бали – тема розкрита частково (не більше 2 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 2 зауважень), презентація оформлена з зауваженнями (1-2 зауваження).

2 бали – тема розкрита частково (не більше 3 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 3 зауважень), презентація оформлена з зауваженнями (не більше 3 зауважень).

1 бал – тема не розкрита (4 та більше зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (4 та більше зауважень), презентація оформлена з зауваженнями (4 та більше зауважень).

Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (за темами).

Програмою курсу визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій.

2 бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.

1 бал нараховується студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.

Реферат (до 15 балів):

13-15 балів - виконано всі вимоги до написання і захисту реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, яка розглядається логічно сформульована власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішньому оформленню, надані правильні відповіді на додаткові питання;

10-12 балів - основні вимоги до реферату та його захист виконані, але при цьому допущені недоліки, зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутня логічна послідовність в судженнях; не витриманий обсяг реферату; є упущення в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді;

5-9 балів - є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема висвітлена лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутня висновок;

1-4 бали - тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Бали	Критерії оцінки
9-10	за самостійну роботу присвоюються студенту, якщо він ретельно виконує всі завдання самостійної роботи, демонструє знання і розуміння вивченого матеріалу
7-8	студент недостатньо повністю виконує завдання самостійної роботи
5-6	студент важко відтворює навчальний матеріал
3-4	студент недбало виконує завдання самостійної роботи, має недостатні знання і засвоєння вивченого матеріалу
1-2	студент виконує завдання самостійної роботи з грубими помилками
0	студент не виконує завдання самостійної роботи

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У випадку отримання незадовільної контрольної модульної рейтингової оцінки студент повинен повторно пройти модульний контроль в установленому порядку. При повторному проходженні модульного контролю максимальна величина контрольної модульної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати студент, не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

Повторне проходження модульного контролю при отриманій раніше позитивній контрольній модульній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової модульної рейтингової оцінки не дозволяється.

Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, якій відповідає певний рівень оцінки за національною шкалою.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Якщо студент має позитивну (за національною шкалою) підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, то він допускається до екзамену.

Екзамен здійснюється екзаменатором шляхом виконання студентом усної та (або) письмової екзаменаційної роботи тривалістю до двох академічних годин.

Якщо студент під час екзамену отримав позитивну (за національною шкалою) екзаменаційну рейтингову оцінку, то навчальний курс з дисципліни йому зараховується. У протилежному випадку він повинен повторно скласти екзамен в установленому порядку. При повторному складанні екзамену максимальна величина екзаменаційної рейтингової оцінки в балах, яку може отримати студент не повинна перевищувати максимальне значення оцінки «Добре» за національною шкалою.

Повторне проходження семестрового контролю при отриманій раніше позитивній екзаменаційній рейтинговій оцінці з метою підвищення підсумкової семестрової рейтингової оцінки не дозволяється.

Студент має право не складати екзамен і отримати підсумкову рейтингову оцінку без екзамену, якщо він виконав протягом семестру всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і без перескладань і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку.

Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок (за кожний семестр) у балах з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з

			певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Академічна доброчесність. Високо цінується академічна доброчесність. До всіх здобувачів освітньо-професійної програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Не дотримання академічної доброчесності стане причиною стягнень, за що можуть відніматися бали. Мінімальне покарання для здобувачів, яких спіймали на обмані чи плагіаті під час підсумкового контролю, буде нульовим для цього завдання з послідовним зниженням підсумкової оцінки дисципліни принаймні на одну літеру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПСИХОПЕДАГОГІКИ

Тема 1.1. Корекційна психопедагогіка як наука

Корекційна психопедагогіка як наука про вивчення, виховання, навчання та шляхи корекції аномального розвитку розумово відсталих дітей. Предмет та завдання корекційної психопедагогіки. Основні категорії корекційної психопедагогіки. Місце корекційної психопедагогіки в системі педагогічних наук. Зв'язок корекційної психопедагогіки з медичними науками, загальними та спеціальними психолого-педагогічними дисциплінами, спеціальними методиками. Сучасний розвиток корекційної психопедагогіки в Україні.

Тема 1.2. Діти з інтелектуальними порушеннями, як об'єкт вивчення, виховання та навчання

Соціально-педагогічні фактори, що впливають на проблему вивчення та організації допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями. Сучасні психолого-педагогічні класифікації розумової відсталості, їхнє значення для диференціації спеціальних закладів. Психолого-педагогічна характеристика осіб з вадами інтелекту. Склад учнів спеціальної (допоміжної) школи та спеціальних класів у загальноосвітніх навчальних закладах. Протипоказання до зарахування у спеціальну школу.

Тема 1.3. Особливості навчання і виховання дітей з ЗПР.

Затримка психічного розвитку у дітей та її причини. Основні типи ЗПР та їх психолого-педагогічна характеристика. Навчання і виховання дітей із ЗПР у інклюзивних та спеціальних класах. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей із ЗПР в умовах інтегрованого навчання.

Тема 1.4. Система спеціальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями в Україні.

Диференційована система спеціальних закладів для розумово відсталих осіб в залежності від ступення виразності дефекту та віку дитини. Принципи побудови спеціальних закладів.

Заклади системи соціального забезпечення, заклади охорони здоров'я. Спеціальні навчально-виховні заклади для розумово відсталих дітей системи Міністерства освіти і науки. Заклади нового типу.

Спеціальна школа як основний тип закладів для розумово відсталих дітей. Завдання спеціальної школи у справі навчання, послаблення або подолання недоліків психофізичного розвитку розумово відсталих учнів та їхньої інтеграції в сучасній системі соціальних відносин. Взаємозв'язок всіх завдань. Перспективні завдання розвитку та удосконалення спеціальних закладів для розумово відсталих дітей в Україні.

Організація корекційно-виховної роботи у спеціальному дошкільному закладі, НРЦ.

Тема 1.5. Навчання, виховання, розвиток та корекція як єдиний педагогічний процес

Єдність законів розвитку дитини з порушеним та типовим розвитком. Роль діяльності та спілкування у розвитку особистості дитини. Єдність навчання, виховання, розвитку, корекції як основна закономірність педагогічного процесу в спеціальній школі.

Сутність корекційно-виховної роботи. Л.С. Виготський про складну структуру та закономірності аномального розвитку, можливості корекції вад розумового розвитку розумово відсталих дітей. Л.С. Виготський про соціальну спрямованість корекційно-виховної роботи з розумово відсталими дітьми. Вчення Л.С. Виготського про зону найближчого розвитку та про використання обхідних шляхів у корекційно-виховній роботі. Опора на позитивні можливості учнів у навчально-виховному процесі. Основні напрямки корекційної роботи у спеціальній школі. Засоби корекції, умови корекційної роботи. Значимість раннього виявлення патології психофізичного розвитку та ранньої спеціальної педагогічної роботи з дітьми для підвищення ефективності корекційно-виховної роботи.

МОДУЛЬ II. ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Тема 2.1. Сутність процесу навчання дітей з інтелектуальними порушеннями

Особливості навчального процесу в спеціальній школі. Характеристика структури навчальної діяльності учнів з інтелектуальними порушеннями. Навчання як шлях інтеграції дитини з інтелектуальними порушеннями в сучасній системі соціальних відносин. Психологічні основи процесу навчання в спеціальній школі. Структура процесу навчання. Основні вимоги до викладу нового навчального матеріалу, закріплення та повторення його. Шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів у процесі навчання.

Тема 2.2. Зміст освіти дітей з інтелектуальними порушеннями

Основні вимоги до змісту освіти в спеціальній школі (корекційна спрямованість, концентричність розташування матеріалу, реалізація міжпредметних зв'язків, диференціація, науковість, доступність). Характеристика державного стандарту спеціальної освіти. Нормативні документи, щорегламентують зміст корекційної освіти: Базовий навчальний план, типові навчальні плани, навчальні програми. Підручники та навчальні посібники для загальноосвітнього навчального закладу для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.

Тема 2.3. Принципи навчання дітей, які потребують корекції розумового розвитку

Система основних принципів навчання в корекційній психопедагогіці. Характеристика принципів спеціальної дидактики (виховуючий характер навчання, принципи науковості, доступності знань; систематичності та послідовності в навчанні; міцності, наочності знань; свідомості та активності учіння). Індивідуальний та диференційований підхід як провідний принцип навчання дітей з порушеннями розумового розвитку. Корекційно-розвиваюча та практична спрямованість принципів навчання у спеціальній школі.

Тема 2.4. Методи навчання дітей з інтелектуальними порушеннями

Поняття про методи, прийоми та засоби навчання. Сучасні класифікації методів навчання у спеціальній школі: за джерелом знань, дидактичною метою, характером пізнавальної діяльності учнів; методи організації, здійснення та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності. Критерії вибору методів навчання. Характеристика особливостей реалізації в спеціальній школі методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Рациональне поєднання методів навчання. Елементи програмованого та проблемного навчання в спеціальній школі. Залежність вибору методів навчання від дидактичної, виховної та корекційно-розвивальної мети, складу учнів, особливостей навчального матеріалу тощо.

Тема 2.5. Форми організації навчання в закладах для дітей з інтелектуальними порушеннями

Урок як основна форма організації навчання. Сучасні психолого-педагогічні вимоги до уроку. Особливості уроку в спеціальній школі. Корекційно-спрямована структура уроку. Типи та структура уроків. Підготовка вчителя до уроку.

Екскурсія як форма навчальної роботи в спеціальній школі. Підготовка до екскурсії, вимоги до її проведення.

Доцільність проведення нетрадиційних уроків в спеціальній школі.

Тема 2.6. Перевірка та оцінювання знань, умінь та навичок учнів з інтелектуальними порушеннями

Функції перевірки та оцінювання навчальних досягнень учнів. Види перевірок у спеціальній школі.

Стимулююча та корекційна роль оцінки в спеціальній школі. Критерії оцінки знань, умінь та навичок. Специфіка контролю знань, умінь та навичок учнів з інтелектуальними порушеннями, вимоги до його організації. Умови ефективності контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

Особливості проведення контрольних робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою оцінювання. Врахування індивідуальних особливостей розумово відсталих учнів у процесі оцінювання їх навчальних досягнень.

Тема 2.7. Домашня навчальна робота учнів. Структура самопідготовки та форми її організації

Корекційно-виховне значення самопідготовки в спеціальній школі і школі-інтернаті, вимоги до її організації, тривалості та проведення. Структура самопідготовки. Форми організації домашньої навчальної роботи учнів. Взаємозв'язок у роботі вчителя та вихователя.

МОДУЛЬ III. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИХОВАННЯ УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ. СПЕЦІАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ

Тема 3.1. Сутність, принципи, завдання та методи виховання дітей з інтелектуальними порушеннями

Сучасні проблеми виховання дітей з інтелектуальними порушеннями. Завдання та зміст виховання у спеціальній школі. Особливості виховного процесу. Принципи виховання. Провідна роль діяльності у вихованні.

Основні методи виховання учнів спеціальної школи, особливості їх реалізації.

Проблеми соціалізації осіб з розумовою відсталістю. Діагностика вихованості учнів.

Тема 3.2. Трудове навчання і виховання та профорієнтаційна робота у спеціальній школі

Освітня, виховна та корекційна роль праці в спеціальній школі. Мета, завдання та зміст трудового навчання у загальноосвітньому навчальному закладі для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. Організація трудового навчання у спеціальній школі. Етапи трудового навчання. Зв'язок уроків ручної праці із загальноосвітніми предметами.

Система трудової підготовки розумово відсталих дітей в Україні. Професійно-трудове навчання в спеціальній школі, його завдання і зміст. Види професійно-трудової підготовки.

Мета, завдання та зміст трудового виховання у спеціальному закладі.

Гурткова робота у школі, її роль у професійній адаптації школярів. Роль професійної адаптації у формуванні життєвих планів учнів. Працевлаштування та соціально-трудова адаптація випускників спеціальної школи.

Тема 3.3. Виховання дітей та підлітків з порушеннями інтелекту в сім'ї

Умови правильного сімейного виховання. Особливості та зміст виховання розумово відсталого дитини в сім'ї.

Форми та методи роботи спеціальної школи з сім'ями школярів. Характеристика колективних та індивідуальних форм, зміст роботи вчителя з батьками учнів. Участь громадськості у вихованні і соціальній реабілітації розумово відсталих дітей.

Тема 3.4. Вивчення та формування дитячого колективу

Роль колективу у вихованні розумово відсталих дітей. Л.С. Виготський про значення колективу в соціалізації особистості розумово відсталого дитини.

Особистість розумово відсталого дитини та колектив. Сутність поняття «колектив». Структура дитячого колективу. Вивчення колективу. Прийоми формування дитячого колективу. Стадії формування дитячого колективу. Особливості формування дитячого колективу у загальноосвітньому навчальному закладі для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.

Індивідуальний та диференційований підхід до учнів залежно від психофізичних особливостей, структури дефекту та стадії розвитку колективу. Педагогічне керівництво колективом. Учніське самоврядування у спеціальній школі.

Тема 3.5. Морально-правове виховання у спеціальній школі

Актуальність, завдання та сутність морального виховання учнів спеціальної школи в сучасних умовах. Особливості формування моральних уявлень і понять у розумово відсталих дітей. Шляхи морального виховання в навчальній, позакласній та позашкільній роботі. Форми та методи морального виховання учнів.

Основні завдання й особливості виховання громадянської позиції в учнів з розумовими порушеннями. Виховання правосвідомості і поведінки розумово відсталих учнів засобами навчальної та позакласної роботи. Форми та методи морально-правового виховання учнів.

Основи екологічного виховання в допоміжній школі. Особливості релігійного виховання в спеціальній школі.

Тема 3.6. Екологічне виховання учнів з інтелектуальними порушеннями

Актуальність та значення екологічного виховання учнів спеціальної школи. Завдання екологічного виховання. Форми та методи екологічного виховання розумово відсталих школярів у процесі навчання та позакласної роботи.

Тема 3.7. Фізичне виховання учнів з інтелектуальними порушеннями

Особливості фізичного розвитку розумово відсталих школярів. Роль фізичного виховання в корекції недоліків психофізичного розвитку дітей з розумовими порушеннями. Завдання фізичного виховання у спеціальній школі. Засоби та форми фізичного виховання. Реалізація індивідуального та диференційованого підходу до учнів в процесі фізичного виховання.

Система фізичного виховання у загальноосвітньому навчальному закладі для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. Урок – основна форма організації фізичного виховання учнів. Структура уроку фізичної культури. Форми позакласної фізкультурної роботи: спортивні секції, гуртки, ритміка, ЛФК, рухливі ігри, санітарно-гігієнічні та оздоровчі заходи. Лікувальні та профілактичні заходи в системі фізичного виховання.

Тема 3.8. Естетичне виховання учнів спеціальної школи

Сутність та завдання естетичного виховання у спеціальній школі, його роль в реалізації корекційних завдань школи. Зміст, форми і методи естетичного виховання в навчальному процесі і позакласній роботі.

Формування та розвиток творчих здібностей учнів загальноосвітнього навчального закладу для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.

Роль художніх гуртків, виставок, художньої літератури у естетичному вихованні.

Тема 3.9. Навчання, виховання і трудова підготовка дітей з помірними і тяжкими порушеннями інтелекту

Характеристика розумово відсталих дітей за помірним, важким ступенем інтелектуального порушення. Мета та завдання спеціальних закладів для дітей з важкими порушеннями інтелекту. Зміст і організація навчальної та корекційно-виховної роботи з розумово відсталими дітьми помірного та важкого ступеня. Система закладів для розумово відсталих дітей у найбільш розвинених зарубіжних країнах.

МОДУЛЬ IV. ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ У СПЕЦІАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Тема 4.1. Професіограма корекційного педагога (олігофренопедагога), особливості його педагогічної діяльності

Провідна роль вчителя-дефектолога у навчанні та вихованні розумово відсталих дітей. Професійно-педагогічні та особистісні якості олігофренопедагога. Професійні знання та вміння. Корекційна робота як специфіка професійної діяльності вчителя-дефектолога. Протипоказання професії дефектолога. Педагогічна майстерність, шляхи оволодіння майстерністю. Специфіка педагогічної діяльності олігофренопедагога та її структура. Система підготовки дефектологів в Україні, у найбільш розвинених зарубіжних країнах.

Тема 4.2. Педагогічний персонал спеціальної школи.

Вчитель спеціальної школи. Його права і обов'язки. Особливості роботи вихователя спеціальної школи-інтернату. Основні напрямки діяльності класного керівника і вихователя. Завдання і зміст роботи логопеда, психолога спеціальної школи.

Тема 4.3. Управління і керівництво спеціальною школою. Шкільна документація.

Сутність організаційно-педагогічної діяльності адміністрації спеціальних шкіл. Функції директора, його заступників. Планування навчально-виховної роботи в школі. Види планів, їх структура та зміст. Річний план роботи спеціальної школи.

Внутрішкільне керівництво і контроль у спеціальній школі. Педагогічна рада спеціальної школи: її склад, функції, зміст роботи.

Тема 4.4. Методична робота в спеціальній школі.

Методична робота в спеціальній школі, її форми. Самоосвітня робота педагогічного персоналу спеціальної школи. Проблеми вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду олігофренопедагогів і педагогічних колективів, впровадження в шкільну практику досягнень педагогічної науки.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самост. робота		лекції	практичні	самост. робота
1-й семестр								
Модуль I								
Загальні основи корекційної психопедагогіки								
Тема 1.1. Корекційна психопедагогіка як наука.	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 1.2. Діти з інтелектуальними порушеннями як об'єкт вивчення, виховання та навчання.	12	2	2	8	12	1	1	10
Тема 1.3. Особливості навчання і виховання дітей з ЗПР.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 1.4. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями інтелекту в Україні.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 1.5. Навчання, виховання, розвиток та корекція як єдиний педагогічний процес.	12	2	2	8	14	2	-	12
<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за модуль	60	10	12	38	60	4	2	54
Модуль II								
Теорія навчання учнів з інтелектуальними порушеннями								
Тема 2.1. Сутність процесу навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.	12	2	2	8	12	1	-	11
Тема 2.2. Зміст освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями.	12	2	2	8	12	1	-	11
Тема 2.3. Принципи навчання дітей, які потребують корекції розумового розвитку.	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 2.4. Методи навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.	14	2	2	10	14	1	1	12
Тема 2.5. Форми організації навчання в закладах для дітей з інтелектуальними порушеннями.	16	2	4	10	16	1	-	15
Тема 2.6. Перевірка та облік знань, умінь та навичок учнів.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 2.7. Домашня навчальна робота учнів. Структура самопідготовки та форми її організації.	10	2	2	6	12	1	-	11
<i>Модульна контрольна робота № 2</i>	2	-	2	-				
Разом за модуль II	90	14	18	58	90	6	2	82
Разом за I семестр	150	24	30	96	150	10	4	136
II семестр								
Модуль III								
Теоретичні основи виховання учнів з інтелектуальними порушеннями.								
Тема 3.1. Сутність, принципи, завдання та методи виховання дітей з інтелектуальними порушеннями.	12	2	2	8	12	2	2	8
Тема 3.2. Трудове навчання і виховання та профорієнтаційна робота у спеціальній школі.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 3.3. Виховання дітей та підлітків з порушеннями інтелекту в сім'ї.	10	1	2	7	10	-	-	10

Тема 3.4. Вивчення та формування дитячого колективу.	10	1	2	7	10	-	-	10
Тема 3.5. Морально-правове виховання у спеціальній школі.	10	1	2	7	10	-	-	10
Тема 3.6. Екологічне виховання учнів з порушеннями розумового розвитку.	10	1	2	7	10	-	-	10
Тема 3.7. Фізичне виховання учнів з порушеннями розумового розвитку.	12	1	2	9	12	-	-	12
Тема 3.8. Естетичне виховання учнів спеціальної школи.	10	1	2	7	12	-	-	12
Тема 3.9. Навчання, виховання і трудова підготовка дітей з помірними і тяжкими порушеннями інтелекту.	12	2	2	8	12	2	-	10
<i>Модульна контрольна робота № 3</i>	2	-	2	-	-	-	-	-
Разом за модуль	100	12	20	68	100	6	2	92
Модуль IV								
Питання організаційної роботи у спеціальному закладі освіти								
Тема 4.1. Професіограма корекційного педагога (олігофренопедагога), особливості його педагогічної діяльності.	12	2	2	8	13	2	1	10
Тема 4.2. Педагогічний персонал спеціальної школи.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 4.3. Управління і керівництво спеціальною школою. Шкільна документація.	12	2	2	8	13	-	1	12
Тема 4.4. Методична робота в спеціальній школі.	12	2	2	8	12	-	-	12
<i>Модульна контрольна робота № 4</i>	2	-	2	-				
Разом за модуль	50	8	10	32	50	2	2	46
Разом за II семестр	150	20	30	100	150	8	4	138
Усього годин	300	44	60	196	300	18	8	274

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
I семестр			
<i>Модуль I. Загальні основи корекційної психопедагогіки</i>			
1	Корекційна психопедагогіка як наука.	2	1
2	Діти з інтелектуальними порушеннями як учасники корекційно-педагогічного процесу.	2	1
3	Специфіка навчання, виховання та корекційної роботи з дітьми, які мають затримку психічного розвитку.	2	
4	Система спеціальних закладів освіти для осіб з порушеннями інтелекту в Україні.	2	
5	Корекційна спрямованість педагогічного процесу в спеціальних закладах для осіб з інтелектуальними порушеннями	2	
6	<i>Модульна контрольна робота № 1</i>	2	
<i>Модуль II. Теорія навчання учнів з інтелектуальними порушеннями</i>			
7	Сутність процесу навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.	2	
8	Аналіз навчальних планів, програм та підручників для дітей з інтелектуальними порушеннями.	2	
9	Принципи навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.	2	1
10	Характеристика методів навчання розумово відсталих дітей.	2	1
	Характеристика основних форм організації навчального процесу у		

11	спеціальній школі для дітей з інтелектуальними порушеннями. Перевірка та облік знань, умінь та навичок учнів.	4	
12	Домашня навчальна робота учнів. Особливості проведення самопідготовки у спеціальній школі.	2	
13	Модульна контрольна робота № 2	2	
II семестр			
Модуль III. Теоретичні основи виховання учнів з інтелектуальними порушеннями			
14	Особливості виховного процесу у спеціальній школі для дітей з інтелектуальними порушеннями. Методи виховання.	2	2
15	Особливості трудового навчання і виховання учнів спеціальної школи. Профорієнтаційна робота учнів з інтелектуальними порушеннями.	2	
16	Виховання дітей та підлітків з порушеннями інтелекту в сім'ї.	2	
17	Вивчення та формування дитячого колективу.	2	
18	Морально-правове виховання учнів з інтелектуальними порушеннями.	2	
19	Екологічне виховання учнів з інтелектуальними порушеннями.	2	
20	Особливості фізичного виховання учнів з інтелектуальними порушеннями.	2	
21	Особливості естетичного виховання учнів з інтелектуальними порушеннями.	2	
22	Навчання, виховання і трудова підготовка дітей з помірним і важким ступенем розумової відсталості.	2	
23	Модульна контрольна робота № 3	2	
24	Особливості педагогічної діяльності вчителя-дефектолога. Професіограма корекційного педагога (олігофренопедагога).	2	1
25	Педагогічний персонал спеціальної школи. Управління та керівництво спеціальною школою.	2	
26	Шкільна документація.	2	1
27	Методична робота в спеціальній школі.	2	
	Модульна контрольна робота № 4	2	
	Разом	60	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми. Видсамостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль I			
1	Корекційна психопедагогіка як наука - Корекційна психопедагогіка (олігофренопедагогіка) як наука про вивчення, виховання, навчання та шляхи корекції розвитку розумово відсталих дітей. - Зв'язок олігофренопедагогіки з медичними науками, загальними та спеціальними психолого-педагогічними дисциплінами, спеціальними методиками. - Перспективи наукових досліджень корекційної психопедагогіки. - Наповнити глосарій курсу термінами понятійно-категоріального апарату олігофренопедагогіки (10 термінів).	10	12
2	Діти з інтелектуальними порушеннями як учасники корекційно-педагогічного процесу - Сучасні психолого-педагогічні класифікації розумової відсталості, їхнє значення для диференціації спеціальних закладів. - Класифікація олігофреній за глибиною дефекту. Інші категорії розумово відсталих дітей. - Підготувати презентацію «Класифікації розумової відсталості».	8	10
3	Особливості навчання і виховання дітей з ЗПР - Теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь теми. - Підготувати презентацію «Корекційно-педагогічна робота з дітьми з	10	10

	затримкою психічного розвитку».								
4	<p>Система спеціальних освітньо-корекційних установ для осіб з порушеннями інтелектуального розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Диференціаційована система спеціальних закладів для розумово відсталих осіб в залежності від ступення виразності дефекту та віку дитини. - Місце в системі закладів навчально-реабілітаційних центрів, інклюзивних закладів. - <i>Скласти карту знань:</i> «Система освітньо-корекційних послуг для осіб з інтелектуальними порушеннями в Україні». 	6	10						
5	<p>Навчання, виховання, розвиток і корекція як єдиний педагогічний процес</p> <ul style="list-style-type: none"> - Єдність законів розвитку дитини з порушенням та типовим розвитком. - Роль діяльності та спілкування у розвитку особистості дитини. - Єдність навчання, виховання, розвитку, корекції як основна закономірність педагогічного процесу в спеціальній школі. - Л.С. Виготський про складну структуру та закономірності аномального розвитку, можливості корекції вад розумового розвитку розумово відсталих дітей. - Л.С. Виготський про соціальну спрямованість корекційно-виховної роботи з розумово відсталими дітьми. - Вчення Л.С. Виготського про зону найближчого розвитку та про використання обхідних шляхів у корекційно-виховній роботі. - Опора на позитивні можливості учнів у навчально-виховному процесі. - Підготувати анотації до теми. 	8	12						
Модуль II									
6	<p>Сутність процесу навчання дітей з інтелектуальними порушеннями. Зміст освіти.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Характеристика структури навчальної діяльності учнів з інтелектуальними порушеннями. - Характеристика державного стандарту спеціальної освіти. - Нормативні документи, щорегламентують зміст корекційної освіти. - Проаналізувати навчальний план для дітей з інтелектуальними порушеннями легкого та помірного ступеня. 	16	22						
7	<p>Принципи навчання дітей, які потребують корекції розумового розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Система основних принципів навчання в корекційній психопедагогіці. - Гуманізація та демократизація освіти. - Науковість, доступність, систематичність, послідовність, систематизація в навчанні. - Принцип глибини засвоєння знань учнями. - Індивідуальний та диференційований підхід до учнів у процесі навчання. - Зв'язок навчання з життєдіяльністю учнів. <p>Скласти і заповнити таблицю.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">Назва спеціального принципу навчання</th> <th style="width: 50%;">Характеристика спеціального принципу</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Назва спеціального принципу навчання	Характеристика спеціального принципу					10	12
Назва спеціального принципу навчання	Характеристика спеціального принципу								
8	<p>Методи навчання дітей з інтелектуальними порушеннями</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сучасні класифікації методів навчання. Класифікація методів навчання (І.Г. Єременко, В.М. Синьов). - Характеристика особливостей реалізації в спеціальній школі методів організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Раціональне поєднання методів навчання. - Використання сучасних засобів навчання: комп'ютерів, аудіовізуальних 	10	12						

	технічних засобів тощо. - Скласти схему «Методи навчання дітей з порушеннями інтелектуального розвитку».		
9	Форми організації навчання в закладах для дітей з інтелектуальними порушеннями - Індивідуальна та групова робота з учнями. - Екскурсія як форма навчальної роботи в спеціальній школі. Підготовка до екскурсії, вимоги до її проведення. - Скласти схему «Форми організації навчання в закладах для дітей з інтелектуальними порушеннями».	5	7
10	Урок як основна форма організації навчального процесу дітей з інтелектуальними порушеннями - Урок як основна форма організації навчання. Особливості уроку в спеціальній школі. Корекційно-спрямована структура уроку. - Психолого-дидактичні та гігієнічні вимоги до уроку у спеціальній школі. - Типи та структура уроків. - Підготовка вчителя до уроку. Визначення мети уроку. - Основні критерії ефективності уроку. - Планування уроків різних типів. - Доцільність проведення нетрадиційних уроків в спеціальній школі. - Підготувати конспект першоджерела.	5	8
11	Перевірка та облік знань, умінь та навичок учнів - Функції перевірки та оцінювання навчальних досягнень учнів. - Вимоги до перевірки і оцінювання навчальних досягнень учнів. - Рівні оцінювання навчальних досягнень учнів з порушеннями інтелекту. - Врахування індивідуальних особливостей розумово відсталих учнів у процесі оцінювання їх навчальних досягнень. - Підготувати анотації до теми.	6	10
12	Домашня навчальна робота учнів - Корекційно-виховне значення самопідготовки в спеціальній школі і школі-інтернаті, вимоги до її організації, тривалості та проведення. - Форми організації домашньої навчальної роботи учнів. - Взаємозв'язок у роботі вчителя та вихователя. Підготувати презентацію «Структура самопідготовки та форми її організації».	6	11
Модуль III			
13	Зміст, завдання, принципи і методи виховання учнів з інтелектуальними порушеннями - Сучасні проблеми виховання розумово відсталих школярів. - Формування особистості учня – головне завдання загальноосвітнього навчального закладу для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку. - Провідна роль діяльності у вихованні. - Корекційна спрямованість методів самовиховання. - Життєві плани розумово відсталих школярів та проблеми їх формування в корекційній педагогіці. - Проблеми соціалізації осіб з розумовою відсталістю. Діагностика вихованості учнів. - Скласти таблицю «Завдання, принципи і методи виховання учнів з інтелектуальними порушеннями».	8	8
14	Трудове навчання учнів спеціальної школи - Мета, завдання та зміст трудового навчання й виховання учнів з інтелектуальними порушеннями. - Система трудової підготовки розумово відсталих дітей в Україні. - Професійно-трудове навчання в спеціальній школі, його завдання і зміст.	4	5

	<ul style="list-style-type: none"> - Гурткова робота ушколі, її роль у професійній адаптації школярів. - Роль професійної адаптації у формуванні життєвих планів учнів. Працевлаштування та соціально-трудова адаптація випускників спеціальної школи. - Скласти план-конспектбесіди «Поговоримо про професії». 		
15	<p style="text-align: center;">Трудове виховання учнів з інтелектуальними порушеннями та профорієнтаційна робота</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспектування літератури з проблеми дослідження. - Розробка виховних заходів, їх аналіз. 	4	5
16	<p style="text-align: center;">Виховання дітей та підлітків з порушеннями інтелекту в сім'ї</p> <ul style="list-style-type: none"> - Теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь теми . - Скласти план роботи з родиною дитини з інтелектуальними порушеннями. - Підбір відео та практичних матеріалів з питання взаємодії школи і сім'ї щодо виховання розумово відсталої дитини. 	7	10
17	<p style="text-align: center;">Вивчення та формування дитячого колективу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аналіз методів вивчення колективу розумово відсталих учнів. - Підбір технологій щодо формування колективу розумово відсталих учнів. 	7	10
18	<p style="text-align: center;">Морально-правове виховання учнів з інтелектуальними порушеннями</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспектування літератури з проблеми дослідження. - Розробка виховних заходів, їх аналіз. 	7	120
19	<p style="text-align: center;">Екологічне виховання учнів з інтелектуальними порушеннями</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспектування літератури з проблеми дослідження. - Розробка виховних заходів, їх аналіз. 	7	10
20	<p style="text-align: center;">Фізичне виховання учнів</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особливості фізичного розвитку розумово відсталих школярів. - Роль фізичного виховання в корекції недоліків психофізичного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями. - Засоби та форми фізичного виховання. - Реалізація індивідуального та диференційованого підходу до учнів в процесі фізичного виховання. - Урок – основна форма організації фізичного виховання учнів. Структура уроку фізичної культури. - Форми позакласної фізкультурної роботи: спортивні секції, гуртки, ритміка, ЛФК, рухливі ігри, санітарно-гігієнічні та оздоровчі заходи. - Лікувальні та профілактичні заходи в системі фізичного виховання. - Скласти план роботи спортивного гуртка. 	9	12
21	<p style="text-align: center;">Естетичне виховання учнів з інтелектуальними порушеннями</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспектування літератури з проблеми дослідження. - Розробка виховних заходів, їх аналіз. 	7	12
22	<p style="text-align: center;">Навчання, виховання і трудова підготовка дітей з помірним, важким і глибоким ступенем розумової відсталості розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підготувати конспект першоджерела. - Конспектування літератури з проблеми дослідження. 	8	10
Модуль IV			
23	<p style="text-align: center;">Педагогічний персонал спеціальної школи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Конспектування літератури з проблеми дослідження. - Підготувати презентацію до теми. 	8	12
24	<p style="text-align: center;">Професіограма корекційного педагога (олігофренопедагога), особливості його педагогічної діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> - Провідна роль вчителя-дефектолога у навчанні та вихованні розумово відсталих дітей. - Система підготовки дефектологів в Україні, у найбільш розвинених зарубіжних країнах. - Скласти професіограму корекційного педагога (олігофренопедагога) у 	8	10

	вигляді таблиці.		
25	Керівництва контроль у загальноосвітньому навчальному закладі для дітей з порушеннями психофізичного розвитку - Види планів, їх структура та зміст. Річний план роботи спеціальної школи. - Аналіз уроків, позакласних заходів як засіб удосконалення навчально-виховного процесу. Схема аналізу уроків, виховних заходів, самопідготовки. - Скласти план засідання педагогічної ради школи, присвячений закінченню першого семестру.	8	12
26	Методична робота в спеціальній школі - Самоосвітня робота педагогічного персоналу спеціальної школи. - Проблеми вивчення, узагальнення і поширення передового досвіду олігофренопедагогів і педагогічних колективів, впровадження в шкільну практику досягнень педагогічної науки. - Підготувати анотації до теми.	8	12
	Разом	196	274

З дисципліни «Корекційна психопедагогіка» студенти на третьому курсі у 6 семестрі пишуть курсову роботу. Тематика курсових робіт і вимоги до їх написання відображені в окремому документі «Методичні рекомендації до написання курсових робіт з дисципліни «Корекційна психопедагогіка або Логопедія».

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: мультимедійне обладнання.

Програмне забезпечення:

- робоча програма навчальної дисципліни,
 - НМК навчальної дисципліни,
 - збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
 - презентації теоретичного матеріалу в PowerPoint;
 - роздаткові матеріали для самостійної роботи студента під час практичних занять.
- Платформи для організації дистанційного навчання:
- Google Classroom.
 - Moodle.
 - Офісні додатки, сервіс GoogleMeet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Основна література

1. Миронова С. П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / С.П.Миронова. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. – 312 с.
2. Миронова С. П. Олігофренопедагогіка. Компактний навчальний курс: навчальний посібник / С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2008. – 204 с.
3. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник / В. М. Синьов. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. Частина I. – 238 с.
4. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник / В. М. Синьов. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – Частина II: Навчання і виховання дітей. – 224 с.

5. Синьов В. М. Психологія розумово відсталості дитини: підручник / В.М. Синьов, М. П. Матвєєва, О.П. Хохліна. – К.: Знання, 2008. – 359с.
6. Синьов В. М. Розумова відсталість як педагогічна проблема: навчальний посібник / В. М. Синьов. – К.: Діа, 2007. – 118 с.

Рекомендована література

1. Вержиховська О. М. Теорія і спеціальна методика виховання дітей з особливостями інтелектуального розвитку: Навчально-методичний посібник / О.М.Вержиховська, О.М.Бонецька, А.В.Козак. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2013. – 372 с.
2. Выготский Л. С. Собрание сочинений : в 6-ти томах. / Л. С. Выготский ; под ред. Т. А. Власовой. - М. : Педагогика, 1983. – Т. 5. Основы дефектологии. – 368 с.
3. Волканова В. В. Організація методичної роботи / Валентина Волканова. – К.: Шк. світ, 2010. – 128 с.
4. Воспитание и обучение детей во вспомогательной школе : Кн. для учителя / под ред. В.В. Воронковой. – М.: Школа-Пресс, 1994. – 416 с.
5. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі навчальний посібник / О. В. Гаврилов. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 308 с.
6. Гаяш О. В. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку : Науково-методичний посібник для вчителів інклюзивного навчання, асистентів учителів, які працюють з дітьми з психофізичними порушеннями в умовах загальноосвітніх навчальних закладів, соціальних педагогів, батьків / Укладач О.В.Гаяш. – Ужгород : Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2015. – 120 с.
7. Діти з особливими потребами у початковій школі : поради батькам / Л.С. Вавіна, А.М.Висоцька, В.В. Жук та ін. ; за ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. – К. : Наук. світ, 2006. – Книга 3. – 212с.
8. Єременко І. Г. Дидактичні основи уроку в допоміжній школі / І.Г. Єременко. – К.: Рад.шк. 1996. – 130 с.
9. Кваліфікаційні характеристики вчителя, вихователя школи-інтернату, вчителя-дефектолога / Авт. кол. Болтівець С.І., Луговий В.І., Міненко А.С., Нікітенко О.О. – К., 1994. – 28 с.
10. Матвєєва М. П. Корекційна робота в системі освіти дітей з вадами розумового розвитку: навчально-методичний посібник / М.П. Матвєєва, С.П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський державний університет, 2005. – 164 с.
11. Миронова С. П. Використання комп'ютера у корекційному навчанні дітей з вадами інтелекту / С.П. Миронова // Дефектологія. – 2003. - № 3. – С. 41-44
12. Миронова С. П. Методика корекційної роботи при порушеннях пізнавальної діяльності : підручник / С.П. Миронова. – Кам'янець Подільський : Кам'янець Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. – 260 с.
13. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки : навчально-методичний посібник / С.П. Миронова, О.В. Гаврилов, М.П. Матвєєва ; [за заг. Ред. С.П. Миронової]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. – 260 с.
14. Миронова С. П. Підготовка вчителів до корекційної роботи в системі освіти дітей з вадами інтелекту: монографія / С. П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2007. – 304 с.
15. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник / О. Б. Нагорна. – Рівне, 2016. – 141 с. Друге видання.
16. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з помірною розумовою відсталістю в системі корекційно-розвивального навчання спеціального загальноосвітнього закладу // О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, А.В. Міненко та ін.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової, І.В. Гладченко. – К., ІСП НАПН України, 2016. – 148 с.

17. Педагогічний словник / За заг. ред. Ярмаченка М.Д.– Київ: Педагогічна думка, 2001. – 516 с – 351 с.
18. Психологічний супровід інклюзивної освіти : підручник / [кол. авторів; за заг. ред. Т.О. Докучиної]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. – 172 с.
19. Синьов В. М. Основи дефектології: навчальний посібник / В.М. Синьов, Г.М.Коберник. – К.: Вища школа, 1994. – 143 с.
20. Спеціальна педагогіка : понятійно-термінологічний словник / за ред. академіка В.І.Бондаря. – Луганськ : Альма-матер, 2003. – 436 с
21. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посібник для студ. вищих пед. закладів освіти / М.М. Фіцула. – К.: Академія, 2000. – 542 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.[Електронний ресурс] // Режим доступу:<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/38837/1/%d0%93%d0%90%d0%af%d0%a8%20%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87%20%d0%bf%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%9a%d0%be%d1%80%d0%b5%d0%ba%d1%86%d1%96%d0%b9%d0%bd%d0%b0%20%d0%bf%d1%81%d0%b8%d1%85%d0%be%d0%bf%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d0%ba%d0%b0.pdf>
2. Наказ № 627 від 12.06.2018 "Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами " [Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5b1/f8c/344/5b1f8c3442f63400366666.pdf>
3. Наказ № 816 від 26.07.2018 "Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями" [Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-pochatkovoyi-osviti-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-dlya-uchniv-1-klasiv-z-intelektualnimi-porushennyami>
4. Наказ № 917 від 02.07.2019 "Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального розвитку"[Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/spezialna%20osvita/07/mon-vid-02-07-2019-nmo-917.rar>
5. Наказ № 467 від 01.04.2020 "Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 3 класу з порушеннями інтелектуального розвитку"[Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-pochatkovoyi-osviti-specialnih-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-dlya-uchniv-3-klasu-z-porushennyami-intelektualnogo-rozvitku>
6. Постанова кабінету міністрів України № 221 від 6 березня 2019 р «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр» [Електронний ресурс] //Режим доступу: // <https://zakon.rada.gov.ua/go/221-2019-%D0%BF>
7. Програма розвитку дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю [Електронний ресурс] // Режим доступу: // <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/rozvitku-dlya-ditey-doshkilnogo-vidku-z-rozumovoyu-vidstalistyuu-2.doc>
8. Старцев В.П. Особливості дітей із затримкою психічного розвитку у контексті проблеми соціально-побутового орієнтування [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/znpn_2014_65_87.pdf

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Питання для контролю теоретичної успішності (екзамену)

1. Предмет, завдання та методи корекційної психопедагогіки.
2. Основні поняття та категорії корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки).
3. Місце олігофренопедагогіки в системі педагогічних наук. Зв'язок з медичними та біологічними науками.
4. Педагогічна характеристика складу учнів спеціальної школи.
5. Характеристика розумової відсталості за ступенями виразності.
6. Характеристика понять «розумова відсталість», «олігофренія», «деменція».
7. Характеристика системи закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями в Україні.
8. Завдання та зміст роботи спеціальної школи.
9. Особливості корекційно-педагогічної роботи у навчально-реабілітаційному закладі.
10. Професійна підготовка корекційних педагогів.
11. Л.С.Виготський про первинні та вторинні дефекти розумово відсталих дітей і можливості їх корекції.
12. Вчення Л.С.Виготського про зони найближчого розвитку та його значення в корекційно-виховній роботі з розумово відсталими дітьми.
13. Основні напрямки корекційно-виховної роботи у спеціальній школі для дітей з інтелектуальними порушеннями. Засоби корекції.
14. Залежність корекційно-виховної роботи від індивідуальних особливостей розвитку та структури дефекту розумово відсталої дитини.
15. Корекційно-виховні завдання та зміст роботи спеціальних ЗДО/спеціальних груп для дітей з інтелектуальними порушеннями.
16. Організація та зміст роботи спеціальних закладів для дітей з глибоким ступенем розумової відсталості.
17. Своєрідність процесу навчання у спеціальній школі/спеціальних класах.
18. Характеристика структури процесу оволодіння знаннями учнями з інтелектуальними порушеннями.
19. Структура діяльності олігофренопедагога в навчальному процесі.
20. Загальна характеристика принципів навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.
21. Порівняльна характеристика принципів загальної та спеціальної дидактики.
22. Особливості реалізації принципу свідомості та активності у навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями.
23. Принцип індивідуального та диференційованого підходу і його застосування в навчально-виховному процесі.
24. Характеристика принципу корекційно-розвиткової спрямованості навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.
25. Характеристика принципів науковості та системності у навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями.
26. Характеристика принципів доступності та послідовності навчання дітей з інтелектуальними порушеннями.
27. Характеристика принципу міцності засвоєння знань учнями з інтелектуальними порушеннями.
28. Характеристика змісту освіти на всіх етапах корекційної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями.
29. Характеристика типової освітньої програми для учнів з інтелектуальними порушеннями.
30. Шкільні підручники. Основні вимоги до них.
31. Сучасна класифікація методів навчання у спеціальній школі.
32. Особливості застосування наочних методів навчання у спеціальній школі.
33. Практичні методи навчання у спеціальній школі, особливості їх реалізації.
34. Бесіда як метод навчання. Вимоги до її проведення.
35. Розповідь та пояснення як методи навчання, вимоги до їх застосування.
36. Корекційна спрямованість елементів проблемного та програмованого навчання у спеціальній школі.
37. Урок як основна форма навчання учнів спеціальних ЗЗО/спеціальних класів для дітей з інтелектуальними порушеннями.
38. Екскурсія, її роль у навчанні учнів з інтелектуальними порушеннями, вимоги до проведення.
39. Загальна характеристика типів та структури уроків у спеціальній школі.

40. Пропедевтичні уроки та їх роль у навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями.
41. Уроки додаткової корекції. Особливості їх проведення та значення в корекції недоліків дітей з інтелектуальними порушеннями.
42. Особливості проведення уроків систематизації та узагальнення знань, умінь та навичок.
43. Специфіка контролю знань, вмінь та навичок в учнів спеціальної школи.
44. Особливості проведення самопідготовки в спеціальній школі.
45. Загальна характеристика системи трудового навчання учнів спеціальної школи.
46. Сутність процесу виховання та особливості його реалізації в спеціальній школі.
47. Необхідність урахування типологічних та індивідуальних особливостей учнів у виховному процесі спеціальної школи.
48. Класифікація методів виховання та особливості їх реалізації в спеціальній школі.
49. Характеристика принципів виховання у спеціальній школі.
50. Корекційно-виховна роль праці у спеціальній школі.
51. Профорієнтаційна робота у спеціальній школі: її завдання, зміст та структура.
52. Завдання та зміст морального виховання учнів спеціальної школи.
53. Етична бесіда як метод морального виховання учнів спеціальної школи.
54. Взаємозв'язок морального та правового виховання. Завдання, зміст та форми правового виховання учнів спеціальної школи.
55. Виховання бережливого ставлення учнів до природи. Екологічне виховання у спеціальній школі.
56. Роль трудового виховання у соціальній адаптації розумово відсталих школярів. Форми трудового виховання.
57. Завдання, зміст та форми естетичного виховання учнів спеціальної школи.
58. Особливості формування дитячого колективу у спеціальній школі.
59. Зміст, завдання та форми позакласної навчальної та корекційної роботи у спеціальному ЗЗСО для дітей з інтелектуальними порушеннями.
60. Гурткова робота у спеціальній школі, особливості її проведення.
61. Спільна робота вчителя, вихователя, лікаря з фізичного виховання учнів спеціальної школи.
62. Зміст сімейного виховання. Організація життя розумово відсталої дитини в сім'ї.
63. Зміст та форми роботи спеціальної школи з сім'ями учнів.
64. Провідна роль дефектолога у навчально-виховному процесі. Структура професійної діяльності олігофренопедагога.
65. Вимоги до якостей особистості і професійно-педагогічної підготовки вчителя спеціальної школи.
66. Функції класного керівника у спеціальній школі. Його обов'язки.
67. Вихователь дітей з порушеннями розумового розвитку. Основні напрямки діяльності вихователя, його обов'язки.
68. Керівна діяльність адміністрації спеціального загальноосвітнього навчального закладу для розумово відсталих дітей.
69. Внутрішкільний контроль у спеціальній школі. Його функції, форми, вимоги до контролю.
70. Педагогічна рада у спеціальній школі. Зміст роботи, підготовка і проведення педагогічної ради.
71. Планування навчально-виховної роботи в школі. Річний план спеціальної школи.
72. Методична робота та її роль у підвищенні кваліфікації педагогів-дефектологів.
73. Зміст та завдання корекційної роботи з аутичними дітьми.
74. Особливості корекційно-педагогічної роботи з дітьми з синдромом Дауна.